ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิดในนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยรัฐ

ณัฐดนัย โมรากุล[1]
รณภูมิ สามัคคีคารมย์[2]
ปฐมพงศ์ สมคง[3]
กฤติน อินคำปัน[4]
ธัญชนก สวนสอน[5]
ชุติมณฑน์ กินนร[6]
สิริมา มงคลสัมฤทธิ์[7]

บทคัดย่อ

การวิจัยโดยใช้วิธีวิทยาผสมผสานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้วิธีคุมกำเนิดและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิดในนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของรัฐแห่งหนึ่งในภาคกลาง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 417 คน แบ่งเป็นเพศกำเนิดชาย 154 คน (ร้อยละ 36.93) และเพศกำเนิดหญิง 263 คน (ร้อยละ 63.07) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์และการสัมภาษณ์เชิงลึกทางโทรศัพท์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติพรรณนา ทดสอบไคสแควร์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า วิธีการคุมกำเนิดที่นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกมากที่สุดคือ การใช้ถุงยางอนามัยชาย (ร้อยละ 90.4) การงดการมีเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 58.7) กินยาเม็ดคุมกำเนิด (ร้อยละ 57.2) กินยาคุมฉุกเฉิน (ร้อยละ 36.6) และการหลั่งน้ำอสุจินอกช่องคลอด (ร้อยละ 32) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิด พบว่า สถานะสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ต่อวิธีคุมกำเนิดแบบธรรมชาติ P-value = 0.014 และประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ต่อวิธีการเลือกวิธีคุมกำเนิดทั้งแบบธรรมชาติ แบบฮอร์โมน และแบบถาวร P-value = 0.001, 0.020 และ 0.021 ตามลำดับ

ผลจาการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและสร้างกิจกรรมเกี่ยวกับการให้ความรู้ในการคุมกำเนิดที่ถูกต้อง ปลอดภัยและเหมาะสม

คำสำคัญ : การคุมกำเนิด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิด นักศึกษาระดับปริญญาตรี

1,3,4,5,6 นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
7 รองศาสตราจารย์ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Actors Associated with Methods of Birth Control Among Undergraduate Students in a Public University

Natdanai Morakul [1]
Ronnapoom Samakkeekarom [2]
Pathompong Somkong[3]
Krittin Inkumpan[4]
Tanchanok Suansorn[5]
Chutimon Kinnon[6]
Sirima Mongkolsomrit[7]

Abstract

The purposes of this research are to explore the use of birth control methods and to study factors related to the choices of birth control methods among undergraduate students in a public university. Undergraduate students consists of 417 participants, consisting of 154 (36.93%) men and 263 (63.07%) women. Data were collected using online questionnaires and in-depth interview through telephone. Data was analyzed by using descriptive statistics data and Chi square test. The content analysis was performed for qualitative data.

The results show a majority of methods is male condom (90.4%), followed by sexual abstinence (58.7%), oral contraceptive pills (57.2%), emergency contraceptive (36.6%) and withdrawal (32.9%). For the factors that are related to the choice of contraceptive methods, the results showed that, Relationship status correlated with natural (P-value = 0.014) and sexual experience correlated with natural (P-value = 0.001), hormonal (P-value = 0.020) and permanent (P-value = 0.021) contraceptive methods.

The results of this study can be used as information in relevant departments such as the Office of Health Promotion Fund, Ministry of Public Health, Bureau of Reproductive Health To be used as a guideline for planning and creating activities related to education for correct contraception Safe and suitable.

Keyword: Birth Control, The Factors that are Related to the Methods of Birth Control, Undergraduate Students

1,10,11,12,13 BSc. (Public Health), Faculty of Public Health, Thammasat university
2 Assistant professor at Faculty of Public Health, Thammasat university
14 Associate professor at Faculty of Public Health, Thammasat university

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิดในนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยรัฐ

ณัฐดนัย โมรากุล[1]
รณภูมิ สามัคคีคารมย์ [2]
ปฐมพงศ์ สมคง[3]
กฤติน อินคำปัน[4]
ธัญชนก สวนสอน[5]
ชุติมณฑน์ กินนร[6]
สิริมา มงคลสัมฤทธิ์[7]

บทนำ

ความชุกของการใช้ยาคุมกำเนิดของโลกระหว่างปี 1970 ถึงปี 2015 เพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่า จากร้อยละ 36 ในปี 1970 เป็น 64% ในปี 2015 โดยเพิ่มอย่างก้าวกระโดดก่อนช่วงกลางปี 1990 (United Nation New York, 2015) ซึ่งในปัจจุบันหลายประเทศมีอัตราการเกิดของประชากรที่ลดลง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ข้อมูลจากกระทรวงสุขภาพและบริการมนุษย์ (HHS) พบว่าอัตราการเกิดของประชากรเป็น 18.8 ซึ่งลดลงร้อยละ 7 จากปี พ.ศ.2559 เมื่ออัตราเกิดเป็น 20.3 และลดลงเป็นร้อยละ 70 จากปี ค.ศ. 1991 (Office of Adolescent Health, 2019) รวมถึงอัตราการเกิดที่ลดลงของประเทศไทย จากตัวเลขสถิติล่าสุดของสำนักการทะเบียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ระบุว่าในปี 2561 ไทยมีประชากรเพิ่มแค่ 225,476 คน เท่ากับร้อยละ 0.34 เท่านั้นเมื่อมองย้อนหลังไป 10 ปี ในปี 2552 ไทยมีประชากร 63,525,062 คน เปรียบเทียบแล้วไทยมีประชากรเพิ่มในระยะ 1 ทศวรรษแค่จำนวน 2,888,917 คน หรือร้อยละ 4.55 เท่านั้น หากลองย้อนหลังไปเปรียบเทียบกับปี 2542 เมื่อ 20 ปีที่แล้ว ไทยมีประชากร 61,661,701 คน เทียบในห้วง 2 ทศวรรษไทย มีประชากรเพิ่มแค่ 4,752,278 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.71 (กรมการปกครอง, 2561)

จากการศึกษาในนักศึกษาหญิงระดับมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษาหญิงบางส่วนมีพฤติกรรมเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์และนำไปสู่การตั้งครรภ์ เช่น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเที่ยวกลางคืน รวมไปถึงค่านิยม ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดในนักศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไป (อภิเชษฐ์ จำเนียรสุข

1,17,18,19,20 นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
21รองศาสตราจารย์ ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

และคณะ, 2560) ซึ่งสตรีวัยรุ่นที่อยู่ในระบบการศึกษาจะได้รับผลกระทบของการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ต้องพักการเรียนหรือออกจากระบบการศึกษา เมื่อคลอดบุตรอาจพบปัญหาการทอดทิ้งบุตร มอบภาระเลี้ยงดูบุตรแก่ผู้อื่น ซึ่งเป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุขและสังคมที่เป็นลูกโซ่อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาแบบจำลองเชิงสาเหตุพฤติกรรมคุมกำเนิดของสตรีวัยรุ่น พบว่า พฤติกรรมการคุมกำเนิดของสตรีวัยรุ่นที่ระดับอาชีวศึกษา (อายุระหว่าง 18 - 21 ปี) ส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมคุมกำเนิดไม่สม่ำเสมอร้อยละ 68.8 และมีการคุมกำเนิดที่ไม่ถูกวิธีร้อยละ 67.7 เนื่องจากสถานการณ์เพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ รูปแบบความสัมพันธ์แบบชั่วคราว ประกอบกับสตรีวัยรุ่นขาดอำนาจในการตัดสินใจที่จะมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์ หรือขาดอำนาจการในการต่อรองให้มีการคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย (อุตม์ชญาน์ อินทเรืองและคณะ, 2558)

ข้อมูลบ่งชี้ว่าวัยรุ่นจำนวนมากใช้การคุมกำเนิดเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ถึงกระนั้นหลายคนล้มเหลวในการใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดหรือใช้อย่างไม่ถูกต้องหรือไม่สอดคล้องกันทำให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ต้องการ แม้วัยรุ่นที่ได้รับข้อมูลอาจมีปัญหาในการเข้าถึงยาคุมกำเนิด แม้ว่าครึ่งหนึ่งของรัฐในประเทศอเมริกาได้ยืนยันสิทธิ์ของผู้เยาว์ในการคุมกำเนิด แต่มีผู้เยาว์บางประเภทเท่านั้นที่ถูกยินยอมให้ใช้บริการคุมกำเนิด อ้างอิงจากรายงานใหม่ของสถาบัน Guttmacher แสดงให้เห็นว่า ถุงยางอนามัยมีขายตามร้านขายยาและบางครั้งแจกฟรีในโรงเรียนเป็นวิธีคุมกำเนิดที่วัยรุ่นใช้บ่อยที่สุด (Jane E. Brody, 2018)

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อสำรวจการใช้วิธีคุมกำเนิด และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิดในนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐ

วิธีการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งออกแบบการวิจัยโดยทำการศึกษาใน 2 ระดับ คือ การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) และการศึกษาภาคสนาม (Field Research)

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ค้นหาข้อมูลโดยใช้คำว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการคุมกำเนิดยาคุมกำเนิดได้เก็บรวบรวมและทบทวนวรรณกรรม พบว่ามี 14 ฉบับ แบ่งเป็น เว็บไซต์ที่เป็นวารสารจำนวน 7 เว็บไซต์ และเอกสารจำนวน 7 ฉบับ ที่ตรงกับการวิจัยในครั้งนี้ ทางผู้วิจัยใช้คำว่า การคุมกำเนิด และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิด ในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งต่างๆ เช่น ห้องสมุดธรรมศาสตร์ ผ่านการทบทวนวรรณกรรม เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิด ซึ่งปัจจัยที่พบจากศึกษาผ่านการทบทวนวรรณกรรม มีทั้งหมด 6 ปัจจัย ดังนี้ มีประสิทธิผลสูงในการป้องกันการตั้งครรภ์ ปลอดภัยไม่มีอาการแทรกซ้อน ไม่มีอันตรายแม้จะใช้ติดต่อกันเป็นวลานาน ในกรณีที่เป็นการคุมกำนิดแบบชั่วคราว เมื่อเลิกใช้แล้วควรจะต้องมีการเจริญพันธุ์ได้ดีเหมือนเดิม ใช้ง่ายและสะดวก เป็นวิธีที่คนส่วนใหญ่นิยมใช้ และราคาถูก ซึ่งปัจจัยที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเหล่านี้ ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการกำหนดกรอบแนวคิด

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Research) ได้ศึกษาผ่านทางวิจัยเชิงปริมาณ มีการศึกษาผ่านการจัดทำแบบสอบถามออนไลน์เพื่อสำรวจการใช้วิธีคุมกำเนิดและศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิดในนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณนี้ใช้รูปแบบการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Analytical Cross-sectional Study Research)

ผู้ให้ข้อมูล

1. การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาเชิงปริมาณใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบทราบประชากรที่แน่นอน (Quota sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{\mathrm{NZ}^2\frac{\alpha}{2}\mathrm{p}(1-\mathrm{p})}{\mathrm{d}^2(\mathrm{N}-1)+\mathrm{Z}^2\frac{\alpha}{2}\mathrm{p}(1-\mathrm{p})}$$

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด 27,528 คน

Z คือ ความมั่นใจ 95% ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิต 0.05 เท่ากับ 1.96

p คือ ค่าที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม เท่ากับ 0.42

d คือ สัดส่วนของความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ เท่ากับ 0.05

สามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 417 คน แบ่งเป็นเพศชาย 154 คน (ร้อยละ 36.93) และเพศหญิง 263 คน (ร้อยละ 63.07)

2. เกณฑ์การคัดเข้า เป็นนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรัฐ และเกณฑ์การคัดออก เป็นนักศึกษาเพศทางเลือก ศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาลัยรัฐ

3. การพิทักสิทธิกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูลจนกระทั่งการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย พร้อมแนบไว้กับแบบสอบถามและชี้แจงก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลที่ต้องนำไปใช้ในงานวิจัย โดยรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย ข้อมูลที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมโครงการจะถูกเก็บเป็นความลับ ทั้งนี้การรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลจะกระทำอย่างเคารพศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของผู้เข้าร่วมโครงการ จะนำข้อมูลมาใช้เฉพาะในการศึกษาเท่านั้น การเข้าร่วมโครงการเป็นไปโดยความสมัครใจของผู้เข้าร่วมโครงการ และให้ตอบแบบสอบถามโดยไม่ต้องมีการระบุชื่อเพื่อแสดงถึงการยินยอมในการทำแบบสอบถาม เพื่อจะได้ไม่ต้องมีการเปิดเผยชื่อของผู้เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งสามารถขอยุติการให้ความร่วมมือทั้งในการตอบแบบสอบถามของการวิจัย นอกจากนี้สามารถขอข้อมูลกลับคืนได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องบอกเหตุผล และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลไม่ว่าในกรณีใด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถามออนไลน์การใช้วิธีคุมกำเนิดในนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรัฐ ซึ่งได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูล (Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยค่า IOC เท่ากับ 0.712 และนำไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน

30 คน โดยค่า Cronbach’s alpha เท่ากับ 0.832 ซึ่งแบบสอบถามออนไลน์ ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ คณะ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานะสัมพันธ์ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์

2. แบบสำรวจการเลือกใช้วิธีคุมกำเนิด เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยใช้ หรือคาดว่าจะใช้การคุมกำเนิดนั้นในกรณีของผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการเลือกวิธีการคุมกำเนิด เป็นแบบสอบถามที่ถามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลว่ามีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีการคุมกำเนิดในส่วนที่ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2563 โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์มีขั้นตอน ดังนี้

1. การนำเอกสารจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อมาดูปัจจัยสำคัญ และนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำไปทดสอบความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง
3. ผู้ศึกษาได้ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และการพิทักสิทธิของผู้ให้ข้อมูล พร้อมแนบไว้กับแบบสอบถาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลที่ต้องนำไปใช้ในงานวิจัย โดยรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย ข้อมูลที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมโครงการจะถูกเก็บเป็นความลับ
4. ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามออนไลน์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ที่มีกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรัฐ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์มาจัดระบบเป็น Data set และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานะความสัมพันธ์ ประสบการณ์การมีมีเพศสัมพันธ์ และข้อมูลการเลือกใช้วิธีการคุมกำเนิด โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และนำเสนอข้อมูลด้วยการแจกแจงค่าเฉลี่ย ค่ากลางและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆและวิธีการคุมกำเนิดทั้ง 3 ประเภทได้แก่ การคุมกำเนิดแบบถาวร การคุมกำเนิดโดยวิธีฮอร์โมนและการคุมกำเนิดโดยใช้วิธีธรรมชาติ ด้วยค่าสถิติไคแสควร์ (Chi–square test)

ผลการศึกษา (Results)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีเพศชายร้อยละ 35.7 และเพศหญิงร้อยละ 64.3 ส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปี (ร้อยละ 40.4) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 52.3) สถานะสัมพันธ์ ส่วนใหญ่โสด (ร้อยละ 63.1) และส่วนใหญ่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์(ร้อยละ 61.6) ดังข้อมูลตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูล	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ข้อมูลทั้งหมด						
รวม	146	35.7	263	64.3	409	100.0
2. อายุ						
- 18 ปี	2	1.4	12	4.6	14	3.4
- 19 ปี	21	14.4	29	11.0	50	12.2
- 20 ปี	37	25.3	63	23.9	100	24.4
- 21 ปี	62	42.5	103	39.2	165	40.4
- 22 ปี	16	10.9	39	14.8	55	13.5
- 23 ปี	7	4.8	16	6.1	23	5.6
- 24 ปี	1	0.7	1	0.4	2	0.5
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน						
- น้อยกว่า 5,000 บาท	25	17.1	65	24.7	90	22.0
- 5,001-10,000 บาท	76	52.0	138	52.5	214	52.3
- 10,001-15,000 บาท	27	18.5	43	16.3	70	17.1
- 15,001 บาทขึ้นไป	18	12.3	17	6.5	35	8.6
4. สถานะสัมพันธ์						
- โสด	95	65.1	163	62.0	258	63.1
- มีแฟนแล้ว (คบหาเพศตรงข้าม)	51	34.9	100	38.0	151	36.9
5. ท่านเคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์หรือไม่						
- เคย	68	46.6	87	33.1	155	37.9
- ไม่เคย	76	52.0	176	66.9	252	61.6
- ไม่ระบุ	2	1.4	-	-	2	0.5

ผลสำรวจการเลือกวิธีคุมกำเนิดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นส่วนสำคัญของงานวิจัย ซึ่งมี 7 วิธีที่แตกต่างกัน พบว่า ถุงยางอนามัยชายเป็นวิธีที่เลือกมากที่สุด (ร้อยละ 90.4) รองลงมาคือ การงดการมีเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ

58.7) ยาเม็ดคุมกำเนิด (ร้อยละ 57.2) ยาคุมฉุกเฉิน (ร้อยละ 36.6) การหลั่งนอก (ร้อยละ32.9) การนับระยะปลอดภัย (ร้อยละ 30.7) และการนับวันตกไข่ หน้า 7 หลัง 7 (ร้อยละ 30.2) ตามลำดับ ดังข้อมูลในตารางที่ 2 และจากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าวิธีคุมกำเนิดที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ ถุงยางอนามัยชาย คิดเป็นร้อยละ 90.4 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล ทาเทพ เรื่อง ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการคุมกำเนิดของนักเรียนอาชีวหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2555 คือ ถุงยางอนามัยชาย เป็นววิธีคุมกำเนิดที่ได้รับการเลือกใช้มากที่สุดในนักเรียนอาชีวหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวกไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องเตรียมตัวล่วงหน้า และราคาไม่แพงจนเกินไป

ตารางที่ 2 ข้อมูลการเลือกวิธีคุมกำเนิดของกลุ่มตัวอย่าง

วิธีคุมกำเนิด	เลือกวิธีคุมกำเนิดนี้ (ร้อยละ)
1) ถุงยางอนามัยชาย	90.4
2) การงดการมีเพศสัมพันธ์	58.7
3) ยาเม็ดคุมกำเนิด	57.2
4) ยาคุมฉุกเฉิน	36.6
5) การหลั่งนอก	32.9
6) การนับระยะปลอดภัย	30.7
7) การนับวันตกไข่ หน้า 7 หลัง 7	30.2

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะสัมพันธ์กับวิธีคุมกำเนิดที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีเพียงสถานะสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิดแบบธรรมชาติ (P-value = 0.014) ดังข้อมูลในตารางที่ 3 และพบว่าบุคคลที่มีสถานะสัมพันธ์แบบมีแฟนแล้ว (คบหาเพศตรงข้าม) ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการคุมกำเนิดแบบธรรมชาติเป็นจำนวน 114 คน จาก 151 คน คิดเป็นสัดส่วน 3 ใน 4 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล ทาเทพ เรื่อง ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการคุมกำเนิดของนักเรียนอาชีวหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2555 พบว่า การสนับสนุนจากคู่นอนหรือคนรักของนักเรียนอาชีวหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อเลือกใช้วิธีคุมกำเนิดแบบแบบฮอร์โมนสูง เช่น ถุงยางอนามัยชาย ยาเม็ดคุมกำเนิด และยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉิน เป็นต้น

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะสัมพันธ์กับวิธีการคุมกำเนิด

วิธีการคุมกำเนิด	สถานะสัมพันธ์						P - value
	โสด			มีแฟนแล้ว (คบหาเพศตรงข้าม)			
	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	
วิธีการคุมกำเนิดแบบธรรมชาติ	220 (85.3	38 (14.7)	258 (100)	114 (75.5)	37 (24.5)	151 (100)	0.014
วิธีการคุมกำเนิดแบบฮอร์โมน	249 (96.5	9 (3.5)	258 (100)	145 (96.0)	6 (4.0)	151 (100)	0.801
วิธีการคุมกำเนิดแบบถาวร	3 (1.2)	255 (98.8	258 (100)	4 (2.6)	147 (97.4)	151 (100)	0.263

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เคยมีเพศสัมพันธ์กับวิธีคุมกำเนิดที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า สถานะสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิดแบบธรรมชาติ แบบฮอร์โมนและแบบถาวร (P-value = 0.014, 0.020 และ 0.021) ดังข้อมูลในตารางที่ 4 และพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์เคยมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 93.5 เห็นด้วยกับการใช้วิธีการคุมกำเนิดแบบฮอร์โมน ซึ่งอนุมานได้ว่าบุคคลเลือกวิธีการคุมกำเนิดแบบฮอร์โมนจากการเคยมีประสบการณ์ใช้วิธีนั้นแล้วเกิดความพึงพอใจหรือเกิดประสิทธิภาพการคุมกำเนิดสูงที่สุด

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เคยมีเพศสัมพันธ์กับวิธีการคุมกำเนิด

วิธีการคุมกำเนิด	ประสบการณ์เคยมีเพศสัมพันธ์						P - value
	เคยมีเพศสัมพันธ์			ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์			
	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	
วิธีการคุมกำเนิดแบบธรรมชาติ	114 (73.5)	41 (26.5)	155 (100)	219 (86.9)	33 (13.9)	252 (100)	0.001
วิธีการคุมกำเนิดแบบฮอร์โมน	145 (93.5)	10 (6.5)	155 (100)	247 (98.0)	5 (2.0)	252 (100)	0.020
วิธีการคุมกำเนิดแบบถาวร	5 (3.2)	150 (96.8)	155 (100)	1 (0.4)	251 (99.6)	252 (100)	0.021

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้พบว่าการเลือกวิธีการคุมกำเนิดจากผลการสำรวจนักศึกษาทั้งหมด 409 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยแบ่งตามประเภทการคุมกำเนิดคุมกำเนิดพบว่าประเภทของการคุมกำเนิดที่นักศึกษาเลือกมากที่สุด คือ การคุมกำเนิดแบบฮอร์โมน หากแบ่งตามวิธีการคุมกำเนิดและเพศพบว่า วิธีการคุมกำเนิดที่นักศึกษาเลือกมากที่สุด คือ ถุงยางอนามัยชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล ทาเทพ เรื่อง ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการคุมกำเนิดของนักเรียนอาชีวหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2555 พบว่ามีการเลือกใช้ถุงยางอนามัยชายมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวกไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องเตรียมตัวล่วงหน้า และสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้ รวมทั้งมีราคาที่ไม่แพงจนเกินไปเมื่อเทียบกับวิธีการคุมกำเนิดแบบอื่น

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเลือกวิธีการคุมกำเนิดพบว่า ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างชายและหญิงโดยใช้แบบสอบถาม ในมหาวิทยาลัยรัฐ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) ในการหาความสัมพันธ์ โดยผลการศึกษาพบว่า มี 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกวิธีการคุมกำเนิด ได้แก่ สถานะสัมพันธ์ และประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ เป็นปัจจัยเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัยจากผลการวิจัยของ ชวนชม สกนธวัฒน์ (2540) ได้แก่ ประสิทธิผลดีในการป้องกันการตั้งครรภ์ ความปลอดภัยไม่มีอาการข้างเคียง ใช้ง่ายซื้อหาได้ง่ายตามร้านขายยาทั่วไปหรือช่องทางอื่น ใช้ตามคนอื่นเพื่อนแนะนำหรือมีคนแนะนำ ราคาไม่แพง ไม่มีผลต่อการเจริญพันธุ์ในอนาคต (มีลูกได้ตามปกติ)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการเลือกวิธีการคุมกำเนิดที่คณะผู้วิจัยจัดทำ ได้แก่ สถานะสัมพันธ์ ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ สามารถนำไปเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ ในการวางแผนวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความรู้ในการคุมกำเนิดที่ถูกต้อง ปลอดภัยและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรัฐเท่านั้น ซึ่งเป็นเพียงการศึกษาการเลือกและปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิด ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำการศึกษาต่อไปในเรื่องของปัญหาหรือผลกระทบจากการเลือกวิธีคุมกำเนิดที่ไม่เหมาะสม ทัศนคติต่อการเลือกวิธีคุมกำเนิด และสามารถนำข้อมูลไปประกอบการจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยในการให้ความรู้หรือแนะนำแนวทางการเลือกวิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสมและปลอดภัย

ข้อจำกัดในการวิจัยในครั้งนี้

การทำวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดคือการเก็บตัวอย่างข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามออนไลน์ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลที่ไม่เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด เนื่องจากอาจจะมีบุคคลภายนนอกซึ่งไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายดังนั้นแบบสอบถามนี้จึงอาจจะนำมาสู่ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอนวิจัยทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในระหว่างการศึกษา อันเป็นพื้นฐานในการทำวิจัย ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งนักศึกษาทุกคณะในมหาวิทยาลัยรัฐที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการศึกษาวิจัย

คุณประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมการปกครอง. (2561). รายงานสถิติข้อมูลการเกิดประจำปี พ.ศ.2561. Retrieved from https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/views/showProvinceData.php

ชวนชม สกนธวัฒน์. (2540). *การคุมกำเนิด* (พิมครั้งที่ 4). ขอนแก่น: ภาควิชาสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นฤมล ทาเทพ. (2555). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการคุมกำเนิดของนักเรียนอาชีวหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร.

อภิเชษฐ์ จำเนียรสุขและคณะ. (2560). ทัศนคติต่อการคุมกำเนิดของนักศึกษาหญิงมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ใน จังหวัดปทุมธานี. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(3), 79-90.

อุตม์ชญาน์ อินทเรืองและคณะ. (2558). แบบจำลองเชิงสาเหตุพฤติกรรมการคุมกำเนิดของสตรีวัยรุ่น. วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ, 33(4), 43-53.

ภาษาอังกฤษ

Jane E. Brody. (2018). Contraception for Teenagers. Retrieved 22 August 2020 from https://www.nytimes.com/2018/02/19/well/live/contraception-for-teenagers.html

Office of Adolescent Health. (2019). Trends in Teen Pregnancy and Childbearing. Retrieved 1 September 2020 from https://www.hhs.gov/ash/oah/adolescent-development/reproductive-health-and-teen-pregnancy/teen-pregnancy-and-childbearing/trends/index.html

United Nation New York. (2015). Birth Control Around The World. Retrieved 4 September 2020 from https://onlinedoctor.superdrug.com/birth-control-around-the-world/